

ACTUACIÓ D'OFICI DE LA SÍNDICA DE GREUGES EMMARCADA EN EL PROGRAMA DE VISITES ALS BARRIS CORRESPONENT A LA RAMBLA

Justificació de l'actuació

La síndica de greuges de Barcelona va iniciar, l'any 2014, el Programa de visites als barris de la ciutat de Barcelona, amb la finalitat de conèixer de primera mà quina és la realitat dels nostres barris en allò que afecta l'ocupació i el manteniment de l'espai públic, els equipaments públics, el trànsit i l'accessibilitat, per tal de contextualitzar així les queixes rebudes que tenen a veure amb l'estat i l'ús de l'espai públic i que afecten directament la qualitat de vida dels seus i les seves habitants.

La missió encomanada pel Consell Municipal a la síndica de greuges de Barcelona és la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques dels veïns i veïnes de la ciutat i, per extensió, que l'actuació municipal s'ajusti a les normes de bon govern comunament acceptades. Amb aquesta finalitat, la síndica de greuges pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal, especialment pel que fa als continguts de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

El conjunt de la ciutat i els diferents barris que la formen són l'espai col·lectiu que pertany a tota la ciutadania, on transcorre la vida quotidiana i on en gran mesura es desenvolupen les relacions socials, comercials i de lleure. Les autoritats municipals, com a responsables del disseny i l'organització de la ciutat, han de poder garantir la qualitat de l'espai públic de manera que s'asseguri el seu ús amb equilibri i harmonia, tenint en compte els diferents interessos que hi concorren i procurant la cohesió del conjunt social.

En aquesta ocasió, l'entitat associació d'Amics de la Rambla va proposar a la síndica de greuges fer una visita al llarg de tot el seu traçat des de la plaça de Catalunya fins a la plaça del Portal de la Pau.

La Rambla

En el Districte de Ciutat Vella, la Rambla constitueix el límit entre el barri del Raval i del Gòtic seguint el que havia estat el traçat exterior del segon cinturó de les muralles medievals construïdes a mitjans del segle XIII i de les escorrenties descendents de la muntanya de Collserola.

Es pot considerar el passeig de la Rambla, conegut també popularment com les Rambles, com el carrer més emblemàtic de Barcelona.

Els tradicionals elements d'atracció del passeig, com els punts de venda de flors, els antics ocellaires, el fet d'estar envoltat d'edificis i espais emblemàtics de la vida ciutadana i de desembocar al mar, així com l'eclosió del turisme a Barcelona des de principis dels anys noranta, han provocat que el passeig s'hagi anant transformant al servei del turisme massificat, la qual cosa ha provocat la seva degradació i que la població barcelonina l'hagi deixat de freqüentar.

Des de fa temps que hi ha un debat ciutadà sobre l'ús i la recuperació del passeig. En aquest sentit, l'Ajuntament, obligat per la normativa en matèria de protecció dels animals, va haver de suprimir l'activitat de venda d'ocells i mascotes al passeig però restà sense resoldre el destí dels espais de venda ja que s'opta per no rescatar les concessions de venda.

Més tard la iniciativa municipal intervingué per posar ordre en l'activitat de les conegudes com a *estàtues humanes*, que col·lapsaven la circulació dels i les vianants en la part alta del passeig, i en l'activitat dels i les artistes que fan pintures i dibuixos instal·lats a la zona de la rambla dels Caputxins i de Santa Mònica.

L'impuls veïnal i municipal per tal d'ordenar els usos a la Rambla i recuperar el seu caràcter tradicional ha donat com a fruit la recent aprovació del Pla especial d'ordenació urbanística de la Rambla.

Relat de la visita

La visita es realitza el dia 7 de juny al vespre. El punt de trobada és la font de Canaletes amb representants de l'associació d'Amics de la Rambla.

Per part de l'associació d'Amics de la Rambla hi assisteixen la senyora Eva Reixach, vocal de veïns, i el senyor Fermín Villar, vocal de seguretat ciutadana de l'Associació.

Per part de la Sindicatura de Greuges de Barcelona hi assisteixen la seva titular, l'adjunt, un assessor i una assessora.

En el moment de la visita s'estan instal·lant els expositors per celebrar l'activitat "Tast a la Rambla".

Al llarg de recorregut fins al Portal de la Pau, el i la membre de l'associació fan els comentaris següents:

- Les terrasses dels establiments de restauració existents a la part alta del passeig hauran de subjectar-se als nous criteris de Pla especial, fet que possiblement pot comportar la seva desaparició, i consideren que algun té un excés de taules a la terrassa.
- Entenen que s'haurien d'instal·lar bancs per seure al llarg de tota la Rambla.
- Manifesten que els anuncis situats sobre els quioscos de premsa i a la façana d'un establiment comercial al carrer Portaferrisa, a prop de la Rambla, provoquen una forta contaminació lluminosa.
- El Pla especial recentment aprovat regula les dimensions i la disposició dels quioscos de premsa, que ara es considera que ocupen molt espai públic.
- En general consideren que l'activitat inspectora de les condicions d'exercici de les activitats dels locals és baixa i que manca disposar d'un inventari correcte de les activitats autoritzades.

- Comenten el baix nombre d'activitats registrades als pisos de La Rambla i el baix nombre de persones empadronades al passeig, cosa que fa pensar en habitatges d'ús turístic irregulars.
- Demanen que quan es constati un reiterat incompliment de les condicions de llicència per part dels establiments de concurrència pública se'ls retiri la llicència, ja que les sancions econòmiques són satisfetes però es continua amb les infraccions.
- Consideren que en el cas del tricicles que passen turistes, en el cas de cometre infraccions, siguin sancionades les empreses i no els conductors.
- Amb relació a les activitats comercials irregulars que tenen lloc a l'espai públic descriuen les tipologies següents:
  - Els denominats *captadors*, que a peu de carrer intenten atreure clients per als locals de restauració. Manifesten que la seva activitat només està permesa davant mateix del local per al qual treballen.
  - Els denominats *aconseguidors*, que procuren captar clients per als clubs de cànnabis.
  - Els manters, amb unes característiques del col·lectiu prou conegudes. Majoritàriament són d'origen subsaharià.
  - Venedors a peu dret que ofereixen objectes per compte d'un altre, el qual de forma periòdica els recapta els ingressos. Majoritàriament són d'origen paquistanès.
- Demanen que al Palau Moja s'incorpori algun element que recordi que allà hi va viure el poeta mossèn Cinto Verdaguer.
- Manifesten que hi han trams de la Rambla amb el paviment en molt mal estat.
- La conducció de persones detingudes a la caserna de la Guàrdia Urbana en horari nocturn provoca molèsties als veïns i veïnes de l'interior del pati d'illa.
- La densitat de vetlladors a la plaça Reial és excessiva.
- La cua que es forma per accedir al Tablao Flamenc del núm. 35 envaeix tota la vorera.
- El tram més complicat és des del Teatre Principal fins al Portal de la Pau.
- La terrassa de l'Hotel Oriente situada al mig del passeig té una barana de ferro a la banda de la calçada en sentit descendent que no compleix amb la normativa. Ha estat desinstal·lada i instal·lada de nou.
- Diuen que hi ha artistes i dibuixants que se situen a la part baixa de la Rambla i que porten l'obra ja feta quan sembla que l'haurien d'elaborar in situ. Consideren que hi ha molta exigència en la selecció i poc control posterior. En horari nocturn se n'instal·len d'altres sense autorització.

- A la plaça del Teatre hi ha de forma permanent un captaire que creuen que està al servei d'una xarxa.
- No estan conformes amb la possibilitat que es retirin els graons situats a la base del monument a en Pitarra.
- Al núm. 12-14 de la Rambla hi ha la Casa Joan, sense activitat des de fa uns cinc mesos. Al centre del passeig romanen les cadires, les taules i altre mobiliari de l'activitat. Aquest fet s'ha posat en coneixement del Districte en moltes ocasions sense que es produeixi cap actuació municipal per corregir la situació.
- Creuen que l'edifici de la Foneria hauria de dedicar-se a alguna activitat.
- De la mateixa manera que hi ha un espai reservat per a l'estacionament en espera de les calesses, hauria de haver-n'hi un altre per als tricicles.
- Manifesten que, per mèrits propis, la Rambla (amb les seves places vinculades: Catalunya, Reial, Gardunya i Portal de la Pau) hauria de ser considerada el 5è barri del Districte de Ciutat Vella.

Com a aspectes positius destaquen:

- La neteja feta dels rètols de les façanes i que ha estat imposada per l'Ajuntament.
- La permanència a l'entrada de la plaça Reial de patrulles dels Mossos d'Esquadra i de la Guàrdia Urbana, que amb la seva presència dissuasiva pacifiquen l'espai públic.
- Manifesten la seva satisfacció per l'aprovació del Pla especial d'ordenació urbanística de la Rambla, tot i que dubten de la seva efectiva aplicació per manca de personal inspector municipal.

Consideració final

Coincidint amb l'associació d'Amics de la Rambla, la síndica de greuges es congratula de l'aprovació definitiva del Pla especial d'ordenació urbanística de la Rambla després d'un procés d'elaboració i aprovació que s'ha dilatat excessivament sobretot en la fase final de la seva aprovació definitiva.

El Districte de Ciutat Vella i en especial la Rambla i els seus entorns és la zona de la ciutat que suporta més pressió de visitants i activitats legals, il·legals i paralegals, que procuren beneficiar-se d'aquesta nombrosa afluència.

És per això, i ara davant del repte d'executar el recentment aprovat Pla especial, que la síndica de greuges considera que l'Ajuntament de Barcelona ha de dotar de

recursos personals suficients i extraordinaris el Districte per tal de garantir una correcta aplicació de les mesures acordades i el manteniment d'aquestes.

La sensació de l'entitat Amics de la Rambla, compartida per la síndica de greuges, com a conseqüència de les actuacions que ha dut a terme per conflictes que li han estat plantejats, és que efectivament el Districte de Ciutat Vella no disposa dels recursos d'inspecció suficients per afrontar amb garantia d'èxit les necessitats de la gestió quotidiana i les noves mesures a implantar.

Hi ha coincidència entre el veïnat de la zona, el Govern de la ciutat i la ciutadania en general que cal recuperar i preservar, en la mesura que sigui possible, el caràcter tradicional, cívic i civilitzat d'aquest passeig emblemàtic.

És per això que la síndica de greuges proposa a l'Ajuntament que consideri:

- La necessitat d'incrementar els recursos destinats a la inspecció de les activitats comercials i de restauració de la zona i al compliment dels requisits d'ocupació i ús de la via pública de conformitat amb les normes municipals vigents en cada moment.
- La necessitat de recuperar zones de descans de vianants on sigui possible seure.
- Comprovar i, si escau corregir, els possibles casos de contaminació lluminosa provocats pels anuncis comercials.
- Realitzar les actuacions necessàries davant la propietat per tal de destinar a un ús públic l'edifici, ara buit, conegut com *la foneria de canons*.
- Realitzar les actuacions necessàries per tal que el mobiliari pertanyent al local Casa Joan deixi d'ocupar la via pública.

D'aquestes consideracions es dona compte a la Regidoria del Districte de Ciutat Vella per tal que siguin tingudes en compte a l'hora de definir l'acció de govern i millorar la situació de la Rambla en els aspectes comentats.

De la present actuació d'ofici es donarà compte al Consell Plenari en l'informe anual reglamentari.

Barcelona, 27 de juny de 2016

